

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

žalobce: **P. U.**, dat. nar. X., státní příslušník Ukrajiny
místo pobytu v ČR: X.
zastoupen advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 10. 10. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-0430704/DO-2025, pro nepřijatelnost

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

1. Předmět řízení.

1. Žalobce je občanem Ukrajiny. Dne 10.10. 2025 požádal v České republice (dále jen „ČR“) o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „Lex Ukrajina“). Tuto žádost žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť nebylo prokázáno, že žadatel je osobou dle § 3 Lex Ukrajina. V žádosti žadatel uvedl, že ke dni 24.2.2022 pobýval na Slovensku. Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti č. j. OAM-0430704/DO-2025. Žalovaný ve vyjádření k žalobě tento důvod nepřijatelnosti žádosti, a to skutečnost, že na žalobce se dočasná ochrana ve smyslu Lex Ukrajina vůbec nevztahuje, potvrdil.

I. Podání účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany žalobci.
3. Žalobce konstatoval, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany v ČR, jeho žádost proto neměla být vyhodnocena jako nepřijatelná. Argumentoval rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024–42, a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024–55. Dále uvedl, že v podobném případě vedeném pod sp. zn. OAM-0415944-11/DO-2024, MV-2690-9/OAM-2025, došlo k udělení pobytového oprávnění poté, co tehdejší žadatel své pobytové oprávnění v Rumunsku zrušil.
4. Stran soudní přezkoumatelnosti tvrzeného zásahu žalobce odkázal na bod 5 výše odkazovaného rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024–42. Upřesnil, že před válkou žil na území SR, měl zde povolený dlouhodobý pobyt, který mu byl dne 11.11.2023 automaticky prodloužen z důvodu války v jeho zemi. Žalobce se ale ze své vůle rozhodl žít raději v ČR, kde má příbuzné a přátele. Žalobce uvedl, že od roku 2023 na Slovensku „aktivně nepůsobí“ především nepodniká, podnikání řádně ukončil. K důkazu k žalobě připojil kopii cestovního pasu, s vyznačeným národním kódem UKR, Sdělení, které bylo připojeno k žádosti, v němž svou situaci popsal, Potvrzení o ukončení podnikání (s dobou podnikání od 2.8.2021 do 1.7.2025) Povolení k přechodnému pobytu na Slovensku vydaného za účelem podnikání dne 11.11.2021.
5. Je přesvědčen, že postup žalovaného představuje nezákonný zásah, k čemuž citoval bod 32 rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024–42, podle kterého udělení dočasné ochrany ve smyslu Lex Ukrajina ve skutečnosti znamená poskytnutí oprávnění k pobytu na území ČR z dočasné ochrany, nejde o rozhodování o dočasné ochraně jako takové. Žalobce je přesvědčen, že jeho žádost měla být bez výhrady přijata a přezkoumána.
6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě soudu navrhnul, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalobce totiž není osobou ve smyslu § 3 Lex Ukrajina. Podle § 3 odst. 1 Lex Ukrajina se

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

dočasná ochrana uděluje cizincům, na které se vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382¹ (dále jen „*prováděcí rozhodnutí*“), tj. vztahuje se na kategorie osob vymezené ve čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Žalobce je sice státním příslušníkem Ukrajiny, na jejím území však ke dni 24. 2. 2022 nepobýval. Z otisků hraničních vstupních i výstupních razítek v jeho cestovním dokladu vyplývá, že ke dni 24.2.2025 na území Ukrajiny nenacházel. V tu dobu pobýval na území Slovenska, kde podnikal a získal pobytové povolení.

7. Čl. 2 prováděcího rozhodnutí se vztahuje na ukrajinské státní příslušníky, kteří na území Ukrajiny byli dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu vysídlení z území Ukrajiny a na jejich rodinné příslušníky bez ohledu na jejich státní příslušnost, vysídlené osoby jsou definovány ve čl. 2 písm. c) směrnice Rady 2001/55/ES² (dále jen „*směrnice o dočasné ochraně*“). Z této definice vyplývá, že se vztahuje jen na osoby, které musely Ukrajinu opustit v důsledku situace, která tam nastala, a v důsledku jejího trvání se do ní nemohou bezpečně vrátit. Mezi situací v zemi původu a jejím opuštěním musí existovat příčinná souvislost, jen v takovém případě lze osobu považovat za vysídlenou ve smyslu směrnice o dočasné ochraně, která má nárok na práva plynoucí z dočasné ochrany. Za osobu vysídlenou nemůže být osoba považována jen proto, že se tato osoba nemůže trvale a bezpečně vrátit do země původu kvůli tamní situaci – je nutné, aby tato situace byla důvodem, pro kterou tato osoba zemi původu vůbec opustila; to vyplývá ze čl. 2 písm. c) směrnice o dočasné ochraně i z prováděcího rozhodnutí. Na dočasnou ochranu tedy podle směrnice o dočasné ochraně tedy nemají nárok občané Ukrajiny, kteří se před 24. 2. 2022 nacházeli mimo území Ukrajiny z důvodů zaměstnání práce, studia, dovolené, rodinných a zdravotních důvodů, aj.
8. Žalobce Ukrajinu opustil již dříve z jiných důvodů, nikoliv z důvodu válečného konfliktu, příčinná souvislost tedy v posuzovaném případě podle žalovaného dána není.
9. Ze sdělení Komise č. 2022/C 126 I/01 „*Operační pokyny k provádění prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana*“, který byl v rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024 – 42, označen za „soft law“, k tomu žalovaný citoval pasáž, podle které nárok na dočasnou ochranu (nebo odpovídající ochranu podle vnitrostátního práva) v zásadě nemají státní příslušníci Ukrajiny, kteří byli z Ukrajiny vysídlení před 24. 2. 2022 nebo se před tímto datem mimo Ukrajinu nacházeli např. z důvodu práce, studia, dovolené, rodinných důvodů, zdravotním prohlídkám aj. důvodů.
10. Závěrem žalovaný dodal, že Rada ve svém aktuálním prováděcím rozhodnutí najevo, že druhotné pohyby držitelů povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany nejsou a nebyly žádoucí a členské státy by měly taková povolení k pobytu zamítnout bez dalšího (ne dočasnou ochranu udělovat či vyzývat ke vzdání se dočasné ochrany, jak judikoval NSS).
11. V případě žalobce přitom nelze využít institut sloučení rodiny na dočasnou ochranu, neboť manželství muselo existovat již 24. 2. 2022, což dovodil z čl. 2 odst. 4 písm. a) prováděcího rozhodnutí a § 51 odst. 2 písm. a) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců (dále jen „*zákon o dočasné ochraně*“).

¹ kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana

² o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími

II. Posouzení věci

12. Soud konstatuje, že žaloba byla podána v zákonné lhůtě, je tedy včasná. Je zároveň přípustná [srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, z 3. 4. 2025].
13. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalovaný s tímto postupem ve vyjádření k žalobě výslovně souhlasil a žalobce s ním po poučení soudem nevyslovil nesouhlas. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se stěžovatel mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 As 326/2022-88, a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla. Soudu byl poskytnut spis vedený pod sp. zn. OAM-0400702/DO-2025, jehož obsahem je lustrace žalobce, kopie tiskopisu žádosti o poskytnutí dočasné ochrany datovaný 25. 7. 2025, kopie cestovních dokladů žalobce (včetně polského víza), doklad o zajištění ubytování žalobce, fotokopie oddacího listu žalobce s jeho manželkou a kopie cestovního dokladu žalobcovy manželky. Vyjma lustrace žalobce, která však nepřináší žádné pro věc relevantní informace, jsou všechny výše uvedené podklady oběma stranám sporu známy a platí tedy, že obsahem správního spisu se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008–117, [č. 2383/2011 Sb. NSS]). Žalobce pak navrhoval provést důkazem právě tiskopis žádosti ze dne 25. 7. 2025, č. j. OAM-0400702/DO-2025 a oddací list žalobce – oba jsou však již součástí správního spisu. Důkaz žádostí ze dne 30. 8. 2023, č. j. OAM-365267/DO-2023 soud pro nadbytečnost také neprovedl, neboť mezi stranami není sporu o tom, že žalovaný žalobci již v roce 2023 neposkytnul práva z dočasné ochrany po návratu z Ukrajiny a tento jeho úkon navíc nemá žádný přímý vztah k nyní posuzovanému zásahu.
14. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).
15. V projednávané věci jsou splněny první, čtvrtá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v Polsku. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016–52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je tím pádem taktéž splněna.
16. Zbývá tedy posoudit třetí podmínku, (ne)zákonnost zásahu žalovaného a také otázku, zda takový zásah nějak zkrátil žalobcova práva (druhá podmínka).

17. Žalovaný, vycházejí z podkladů správního spisu, zejména z cestovního pasu žalobce, vyznačil jako důvod nepřijatelnosti § 3 Lex Ukrajina, tj, že nebylo prokázáno, že u žalobce je naplněn důvod nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina.
18. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina je tedy žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. Podle § 3 odst. 1 Lex Ukrajina „*Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady Evropské unie podle § 1 odst. 1 písm. a)*“, tím je myšleno prováděcí rozhodnutí, podle jehož čl. 2 odst. 1 platí: „*Toto rozhodnutí se vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022; b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b)*“ (podtržení doplněno městským soudem).
19. Prováděcí rozhodnutí se tedy dotýká osob, které jsou vymezeny především tím, že byly vysídleny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil; tato podmínka je společná pro všechny tři kategorie osob, na které prováděcí rozhodnutí dopadá.
20. Městský soud v Praze ve svém recentním rozsudku ze dne 20. 6. 2025, č. j. 5 A 15/2025–37, v bodech 22 až 26 vyložil, že pojem vysídlení ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí je třeba vykládat jako jakékoli, a to i opakované, opuštění státu, k němuž došlo v době od 24. 2. 2022 dále v důsledku válečného konfliktu. Desátý senát se s tímto závěrem plně obecně ztotožňuje.
21. Není poté sporu o tom, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny (tato skutečnost vylučuje možnost zařadit žalobce do kategorie čl. 2 odst. 1 písm. b) prováděcího rozhodnutí). Pro přiznání ukrajinskému státnímu příslušníku postavení osoby oprávněné podle § 3 Lex Ukrajina ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí je zapotřebí kumulativní splnění podmínky pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 (i) a podmínky vysídlení z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil (ii).
22. Žalobce však sám prohlásil, že před válkou dlouhou dobu žil a podnikal na území SR a to od 11.11.2021 na základě povolení k přechodnému pobytu platného do 11.11.2023, které mu Slovensko, jak uvedl, v žalobě automaticky prodloužilo. Mezi stranami není také sporu o tom, že před válkou byl žalobce trvale usazen na území SR a tam podnikal; k prvnímu „vysídlení“ žalobce tedy v případě žalobce došlo již před válkou. Po zahájení válečného konfliktu žalobce stále pobýval na Slovensku, neuvádí, že by se přesunul zpět na Ukrajinu, i tato skutečnost je mezi stranami nesporná.
23. Žalobce však nijak nespороval tvrzení žalovaného, který z otisků hraničních razítek v jeho cestovním dokladu zjistil, že k datu 24.2.2024 pobýval na území Schengenského prostoru až do doby, kdy se rozhodl se přesídlit do ČR, a k tomu podat žádost o DO. Je zřejmé, že žalobce k rozhodnému datu na Ukrajině nepobýval, na její území se žalobce ani po začátku války nevrátil.
24. V bodě 11 recitálu prováděcího rozhodnutí je přiblížen účel prováděcího rozhodnutí. Jde především o zavedení dočasné ochrany ukrajinských státních příslušníků a jejich rodinných

příslušníků, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli počínaje dnem 24. 2. 2022 vysídleni v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala.

25. Podmínku pobytu na Ukrajině před 24. 2. 2022 tudíž žalobce nemohl naplnit; pokud by žalovaný žalobce kvalifikoval jako osobu podle čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí, postupoval by proti výslovnému znění i smyslu prováděcího rozhodnutí.
26. Názor žalovaného, že žalobce není osobou spadající pod osobní rozsah dle § 3 odst. 1 Lex Ukrajina, resp. čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí, je tedy správný. Žalobcová žádost tedy splňuje důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina.
27. Výše uvedené je poté podle názoru soudu stěžejní. Žalovanému by však z vyložených důvodů v dalším řízení nezbylo než žalobcovu žádost znovu posoudit jako nepřijatelnou, tentokrát podle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina.

III. Závěr a náklady řízení

28. Žalobce, vzhledem k tomu, že nenáleží pod osobní rozsah Lex Ukrajina, ani tak se svou žádostí o udělení práv z dočasné ochrany nakonec nemohl být úspěšný.
29. Městský soud proto uzavírá, že žaloba není důvodná, proto ji zamítl podle § 87 odst. 3 s. ř. s.
30. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl procesně úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému náhradu nákladů řízení soud nepřiznal, neboť neshledal, že by jeho náklady v soudním řízení přesáhly rámec jeho běžné administrativní činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Praha 16. prosince 2025

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.